

føregik først i 1866, thi i 1866 blev i Virkeligheden hele Grundlaget for Rigsretten forandret. Dens Opgave blev noget og ikke saa ganske lidt forandret ved det, der stete gaaft fort efter i Aarene 1850, nemlig ved Indskrænkning af Sunigrundloven til kun at gjælde Riget Danmarks sørlige Anliggende. Derved blev paa en Maade Grunden taget bort under Rigsretten, og det var jo ogsaa Grunden til, at Dommen saaldt anderledes ud, end man havde ventet den Gang, idet Friindelsen jo væsentligt var forandret. Det, der var Fare for i 1849, var ikke det, der var Fare for i 1866, det var Konflikten mellem Rigsdagen og Regjeringen. Efter Forfatningen af 1866 er det fuldkommen utænkeligt. Der kan ikke tænkes en Regjering, der vilde optage en Kamp med Rigsdagen, som altsaa ikke blot optog en Kamp med Flertallet, men mod hele Landet, mod alle disse Klasser, alle de Interesser, alle de Partier, der ere i Landet. Det gjør ingen Regjering, det kan man være sikker paa, saadant Noget sker ikke. Der er imidlertid opstaaet en anden Fare i 1866, som ikke fandtes i 1849, nemlig for en Konflikt mellem Thingene, der ligger Faren for Forfatningen nu, og derfor havde det været naturligt, da man tog Rigsretten op til ny Behandling — hvad det var fuldkomment rigtigt, at man gjorde — at man havde gjort det med den forandrede Opgave for Die, saa at man havde givet den en Sammenfættning, der svarede til dens Opgave, og gjort den i Stand til at staa som en virkelig og rordnet Magt mellem de Partier, der var Fare for, kunde komme i Strid: Folkethinget og Landstthinget. Men hvad gjorde man i Stedet for det? Man sammensatte Rigsretten paa en Maade, der for et overskudst Syn ser ud som en blot Vempelse af Sunigrundlovens Regler, men som er den radikaleste Forkludring af Sunigrundloven, som tænkes kan. Man sammensatte den af Repræsentanter for Landstthinget og Høiesteret. Altsaa, nu da Faren for en Konflikt mellem den almindelige og den privilegerede Valgret, mellem Folkethinget og Landstthinget, var til Stede, sammensatte man ikke de to mindre Rigsretten af Repræsentanter for Kronen og den privilegerede Valgret. Medens man i 1849 sammensatte den af Repræsentanter for Kronen og den almindelige Valgret, mellem hvilke Faren var for Konflikt, skulde man synes, at man i 1866 var gaaet den Vej at sammensatte den af Repræsentanter for begge dem, mellem hvilke der nu kunde tænkes Konflikt. I Stedet derfor fastede man den almindelige Valgret ud og satte i Stedet derfor en Rigsret, der nødvendigvis maatte

blive Repræsentant for Kronen og den privilegerede Valgret. Gaaft vist har den almindelige Valgret ogsaa sin Repræsentation i Landstthinget, og man kunde altsaa sige, at det staar aabent for den almindelige Valgret ogsaa at skaffe sig Repræsentation i Rigsretten, men for det Første er denne Repræsentation for den almindelige Valgret ifølge Sagens Natur — den har altid været det og den vil altid blive det paa Grund af Bestemmelsen om Forholdstalsvalg — illuforist. Det vil i alt Fald blive en Mindretalsrepræsentation, og dernæst vælges Rigsretten faktisk i Landstthinget ved Flertalsvalg. Den almindelige Valgret er altsaa i Virkeligheden udelukket fra at faae nogen Betydning med Hensyn til Rigsrettens Sammenfættning, medmindre Flertallet i Landstthinget godvillig vil finde sig i det, og det har det jo gjort i Begyndelsen, men efter haanden har man jo opgivet det, og Resultatet er blevet, at den almindelige Valgrets Repræsentanter ere blevne erstattede af Andre ved den berømte Udrensning. Nu er gaaft vist Høiesteret en Bestanddel af Rigsretten, men at det skulde give en Slags Garanti for Upartiskhed i Rigsretten, det vil jeg meget bestemt bestride. I Tilfælde af en Konflikt mellem Landstthinget og Regjeringen, kunde man maaste sige, at der vilde være naaet en Slags Upartiskhed i Rigsretten gennem Høiesteret, men det Tilfælde tror jeg slet ikke, man behøver at tænke paa, for under en saadan Konflikt mellem Landstthing og Regjering, hvor der altsaa er en Konflikt mellem Folkething og Landstthing, og Regjeringen staar paa Folkethingets Side, vil der ikke blive Tale om at anlage Regjeringen hverken fra den ene eller den anden Side. Dette vilde altsaa blive ret upraktisk. Men i alle de Tilfælde, hvor Regjeringen staar paa Landstthingets Side, er jo af flere Grunde den Betyggelse og Garanti for Upartiskhed, der skulde ligge i, at Høiesteret tiltræder Rigsretten, en fuldstændig Illusion. For det Første, fordi Høiesterets Medlemmer, hvor meget man saa end vil tro paa deres Karakterstyrke og Upartiskhed, kun i indskrænket, i relativ Forstand ere uafhængige af Regjeringen. Vel kunne de kun afstediges, naar de have naaet deres 66de Aar, men de fleste af dem ere ikke langt derfra og ønske at vedblive længere, og dernæst udnævnes de jo af Regjeringen. Det vilde være en høist mærkelig Regjering, der, naar den vidste, at der var Konflikt i Luften, saa ikke i Tide sørgede for at besætte Høiesteret med Folk, der havde, hvad Regjeringen vilde kalde „gode Anskuelser“. Det vilde ikke være underligt, og enhver Regjering vilde gjøre det. Men